

WWF

SKOGS-
VISION

Livfulla skogslandskap

och ekosystembaserat nyttjande

LIVFULLA SKOGSLANDSKAP OCH EKOSYSTEMBASERAT NYTTJANDE

Världens skogar är en vital resurs som förser oss alla med ekonomiska och miljömässiga nyttor såsom produktion av virke och biobränsle, biologisk mångfald samt rekreationsmöjligheter. Trycket på skogen ökar både internationellt och i Sverige. I syd avskogas naturskog motsvarande en tredjedel av Sveriges yta varje år och i den boreala zonen sker stor påverkan genom avverkning och ohållbart nyttjande.

Den biologiska mångfalden i den svenska skogen fortsätter att utarmas och klimatförändringarna skapar osäkerhet för framtiden. Samtidigt stiger efterfrågan på virkesråvara och behovet av förnyelsebar energi för att säkra vår omställning till ett fossilfritt samhälle ökar.

Att ekosystemen fungerar är förutsättningen för ett långsiktigt och hållbart nyttjande av skogen, och skogsbruket behöver därför anpassas till ekosystemens ramar. WWF anser att den nuvarande utformningen av skogspolitiken inte fungerar och vill se en förnyad skogspolitik som utgår från ekosystemens gränser.

WWFs vision för den svenska skogen år 2050

WWFs vision för hur skogen och skogslandskapet ser ut 2050 visar hur vi kan nå samhällets mål med skogen; en plats för en mångfald av arter, andrum för männis-

kan samt en källa till förnyelsebara resurser och nyttigheter.

År 2050 är skogslandskapet rikt och levande. Vi har biologisk mångfald och fungerande ekosystem över hela det svenska skogslandskapet. Många värden och nyttigheter skapas där, såsom bioenergi, rekreationsmöjligheter och rent vatten. Bevarandet och nyttjandet samsas i landskapet och är sammanhållet via en grön infrastruktur. Förvaltning och styrmedel har utvecklats för att ta tillvara på förutsättningar för att bruka och bevara landskapsvärden.

År 2050 är all användning av skogen och skogslandskapet ekosystembaserad. Ett paradigmskifte har genomförts i styrningen av den svenska skogen. Det finns identifierade tröskelvärden och ekosystemets biokapacitet ligger till grund för målsättningen för skogen.

PÅ VÄG MOT VISIONEN

10 steg till 2020

WWF har identifierat några nödvändiga steg på vägen mot att vår vision om livfulla svenska skogslandskap och ekosystembaserat nyttjande ska bli verklighet år 2050.

Mest centralt är att få till stånd ett övergripande paradigmskifte och införa en ny skogspolitik som baseras på ekosystemens gränser.

1 INFÖR EN NY SKOGSPOLITIK

WWF anser att regeringen bör införa en ekosystembaserad skogspolitik där bevarandet av den biologiska mångfalden och väl fungerande ekosystem ses som en grundläggande förutsättning för ett långsiktigt hållbart nyttjande inom ramen för ekosystemens kapacitet och tröskelvärden.

2 INFÖR INTENSIFIERINGSMORATORIUM

WWF anser att regeringen bör införa ett intensifieringsmoratorium tills dess att en ny skogspolitik genomförts. Intensifieringen av skogsbruket i Sverige med metoder som utökad och/eller intensivare gödsling, främmande trädslag, stubbrytning och klonskogsbruk, sker på bekostnad av biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Det är inte ett hållbart skogsbruk.

Biologisk mångfald – livfulla skogslandskap

För att inom ramen för en ekosystembaserad skogspolitik skapa livsutrymme för arter och biologisk mångfald är följande steg nödvändiga:

3

SKYDDA MINST 20 %

WWF anser att minst 20 procent av den produktiva skogsmarken inklusive fjällskog bör skyddas på längre sikt, vilket är i linje med vetenskapligt identifierade tröskelvärden för skydd av naturområden. Fram till år 2020 behöver regeringen säkerställa att Nagoya-målet om 17 procents skydd av representativa ekosystem genomförs nationellt. Vidare bör en nolltolerans införas mot avverkning av nyckelbiotoper och utpekade värdekärnor.

4

STÄRKT MILJÖHÄNSYN

WWF anser att möjligheter till sanktioner bör införas för den som bryter mot lagen, och att mer resurser bör satsas på uppföljning, tillsyn, rådgivning och information. Kraven på miljöhänsyn bör förtydligas så att denna omfattar såväl hänsyn till befintliga miljö- och kulturvärden som återskapande av naturvärden. Vidare måste lagstiftningen tydligt utgå från att miljöhänsyn skall lämnas kvar långsiktigt.

5

SKAPA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR NATURLIGA EKOLOGISKA PROCESSER

WWF anser att regeringen bör skapa bättre förutsättningar för förekomsten av naturliga ekologiska processer och aktiva åtgärder för att efterlikna dessa. För att bevara och återskapa skogens biologiska mångfald måste vi förstå de dynamiska ekologiska processer som skapat de olika skogsmiljöerna. Naturliga störningar är alla viktiga ekologiska processer och en del av den naturliga dynamiken i skogslandskapet.

6

FÄRRE FRÄMMANDE TRÄDSLAG

WWF anser att regeringen behöver skapa tydligare lagstiftning om användning av främmande arter, samt ta fram ett åtgärdsprogram för att förhindra spridning och oönskad etablering av dessa. Främmande och invasiva arter ses globalt som ett av de största hoten mot biologisk mångfald. I Sverige används ett antal främmande trädslag inom skogsbruket, trots att de riskerar att ha stora negativa effekter på biologisk mångfald.

Mångbruk – skogens olika värden och nyttigheter

För att inom ramen för en ekosystembaserade skogspolitik säkra skogen som källa till förnyelsebara resurser och nyttigheter, och skapa utrymme och andrum för människan behöver följande steg tas:

7

EKOSYSTEMTJÄNSTER

WWF vill att skogens ekosystemtjänster kartläggs och värderas, och att dessa värden integreras löpande i uppföljningar och prognoser. Detta innebär en breddning av produktionsbegreppet.

8

MER HYGGESFRITT

WWF vill se en skogspolitik som är ekosystembaserad och utgår från skogsekosystemets kapacitet och tröskelvärden. En ökad andel hyggesfritt skogsbruk utgör ett viktigt bidrag till att värna skogens olika värden och nyttigheter. Skogsbruket måste börja se hyggesfria skogsbruksmetoder som ett medel för att värna om många värden istället för att se det som ett hot.

9

STÄRKT VATTENHÄNSYN

WWF vill se en skogspolitik som ställer högre krav på vattenhänsynen i skogsbruket. WWF anser att vattenmiljöerna bör inkluderas i den skogliga planeringen. Kantzoner behöver lämnas längs alla vattendrag och en körningsfri zon etableras. Med god vattenplanering kan skogsbruket bidra till vatten med god status som även är ett krav enligt EUs vattendirektiv.

Grön infrastruktur – robusta skogslandskap

För att inom ramen för en ekosystembaserad skogspolitik öka konnektiviteten och möjliggöra styrning på landskapsnivå behövs följande:

10

HELA LANDSKAPET

WWF anser att det behövs en sektorsintegrerande styrning på landskapsnivå som säkerställer bevarandet av biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Restaureringsåtgärder bör öka för att återskapa värden som gått förlorade. Viss kulturhävd behöver återintroduceras i landskapet, men också återskapande åtgärder för att motverka förluster skapade av intensivt skogsbrukande eller exploatering behövs.

Livfulla skogslandskap och ekosystembaserat nyttjande

WWFs vision för svenska skogen 2050

FSC
PAPER FROM
RESPONSIBLE
SOURCES

NATURENS GRÄNS

Ett ekosystembaserad nyttjande som utgår från naturens begränsningar och de naturgivna förutsättningarna.

BIOLOGISK MÅNGFALD

Den biologiska mångfalden och ekosystemens struktur och funktion är säkerställd över hela det svenska skogslandskapet.

GRÖN INFRASTRUKTUR

Skogslandskapet hänger samman i en grön infrastruktur som ger robusta ekosystem och buffrar mot klimatförändringarna

MÅNGBRUK

Skogslandskapet skapar flera viktiga värden och nyttigheter och nyttjas multifunktionellt vilket ger viktiga bidrag till samhällsutvecklingen

Därför finns vi

Vi arbetar för att hejda förstörelse av jordens naturliga livsmiljöer och bygga en framtid där människor lever i harmoni med naturen.

wwf.se

MIX

Papper från
ansvarfulla källor
FSC® C016547

